

finalment, es va atrevir a presentar-se al concurs i havia d'aportar el material botànic *ad hoc*. És el que tenen les licitacions, de mal accés per a les petites empreses, que veuen com les grans es poden permetre equips d'advocats que els guïïn pel laberint normatiu. Però el coronavirus ha tallat d'arrel l'epifania floral. Mentrestant, en alguns espais urbans ja s'està substituint la gespa per vegetació mediterrània —deu ser que l'actual és exòtica— perquè, en ser més resistent a la sequera, farà que no es gastï tanta aigua. Precisament recomanàvem, a la crònica anterior, un passeig per l'espai natural de l'illa del Ter, encara poc conegut per la ciutadania. Més aviat ho haguéssim dit: el «gloriós» aiguat del gener el va arrasar, i el de l'abril ha rematat la feina. *Sic transit gloria mundi*. Esperem que l'episodi hagi servit per netejar vocals i regenerar vegetació de ribera.

Venent fum | No creiem, en canvi, que el terrabastall perpetrat al carrer de la Creu —la consigna és eliminar cotxes com sigui— tingui els efectes desitjats. En aquestes latituds nostres, on és costum decidir i després planificar, és com a mínim arriscat aprovar que la plaça de Catalunya sigui per a vianants —com si ara no hi passés ningú—, per allò que, a les ciutats *comme il faut*, tots els barris vells han de ser zones lliures de vehicles. Passa, però, que Girona és un cas excepcional i el seu barri vell no és al centre, sinó que queda arrapat en un extrem de muntanya, i ja ens explicaran —als taxistes, sobretot— com es pujarà a les Pedreres. Els germans Roca, que han obert el seu local xocolater a tocar de la plaça, l'han batejat com

>> La torre d'enllumenat i d'extracció de fums («el cigarro») de la plaça de Miquel Santaló.

a Casa Cacao, nom que presagia cacau vehicular. Tampoc no s'entén ni en dibuixos animats per què han apagat el fanal —el popular «cigarro»— de la plaça de Miquel Santaló (la del Carlemany). L'explicació oficial és que hi ha un cert risc per als operaris que n'han de netejar l'interior, perquè l'estructura serveix, a més, com a extractor de fums del pàrquing soterrani. La tecnologia actual garanteix la seguretat en feines pla més perilloses i, des que hi ha xemeneies al món, milers d'escura-xemeneies s'han guanyat la vida en estructures on hi ha força més gasos, sutge i pols que en un senzill pàrquing. L'excusa no *cola*. Això sí, la decisió està presa, el llum no s'encén, i s'especula sobre obscures alternatives per enllunyar l'espai. Proposem, des d'aquí, que en comptes de «la plaça del Cigarro» se l'anomeni des d'ara «la plaça del Porro», perquè l'única manera de veure clar l'afer és anant fumats.

EL PLA DE L'ESTANY

Text i foto > XAVI XARGAY

De la pesquera | «Hola, *uncle*. Et volia demanar què en penses, tu, de les obres que l'Ajuntament ha fet a la pesquera seguint els plànols del senyor Masgrau. Polèmiques, no? Les úniques línies verticals i artificials que en aquest moment pot assumir l'estany són les que ja hi ha, no t'ho sembla? Però, és clar, quan et diuen que és l'únic exemple que tindrà Banyoles d'arquitectura racionalista, quan saps que ho va fer el senyor Paco, penses: potser sí que tenen raó. I llavors a mi se m'acut estirar l'argument i fer més propostes. Te'n recordes, d'aquell fanzín, *L'Estany Soldat*? Hi havia un dibuix amb una proposta amb autopistes, aeroports i múltiples construccions: seria l'únic exemple d'arquitectura contracultural, a Banyoles (i potser al món). Posats a recuperar, podríem demanar els Mundials de Salts Aquàtics, com als setanta; podríem reconstruir l'antiga torre del Club; de fet, podríem ampliar el club, incloure-hi la pesquera i aixecar-la perquè semblés aquella torre. Es podria fer el canal que comunicués l'estany amb el mar i, si cal-

gués, fer un port per a creuers. Et penses que seria l'únic estany de creuers del món? Podríem recuperar i ampliar el Barbiland amb una muntanya russa que envoltés l'església de Porqueres i se submergís a l'estanyol de la Cendra; podríem recuperar l'estanyol del Vilar com a abocador d'aigües brutes, podríem transformar tot Banyoles en una vila neolítica i viure-hi com si fóssim neolítics. No, aquesta última idea, no: és massa real... M'agrada tant que m'incitin a ser creatiu sense límits racionals! Els ho podries dir, tu que hi coneixes gent, allà dins?» Mai el meu nebot havia desbarat com avui.

>> La pesquera de Banyoles, on s'han fet obres.

D'aventures | A Banyoles hi ha un aventurer extraordinari, un jove brillant, educat i assenyat (el conec personalment) que està vivint una experiència extraordinària: viatjar amb un pressupost molt reduït, amb temps, fent un «viatge llarg, ple d'aventures, ple de coneixences», xuclant la vida i les cultures de cada lloc. Explica les seves vivències a *VilaWeb*; hi porta, de moment, cinquanta-nou capítols interessantíssims. Ell sí que s'ha fet savi, ha trobat noves sendes on perviuen «els vells anhels, plens de ventures, plens de coneixences». Bon viatge per al guerrer!

LA SELVA

Text i foto > JOAN DOMÈNECH

Lloret de Mar: 46a Festa de l'Esport | La trobada ja té una llarga tradició i cada any s'hi inclouen més modalitats (enguany s'hi han premiat els *karts* i l'esquí forapista). Molt emotiu ha estat el record tributat a Darwin Ribas (campió de cros i fundador del Club d'Atletisme) i a Alfons Serrano (cronista de partits a la ràdio i a la televisió), morts el

2019. La Festa de l'Esport, que es va iniciar fa quaranta-sis anys i que ha passat pel pavelló, pel camp de futbol i per algun altre recinte, ha tingut lloc ara dins del Teatre Municipal. El Premi Forjador de l'Esport ha estat per a Manel Fernández pel foment de l'atletisme i dels esports de base, i el Premi Llevant, recollit per Jordi Palacín, per al Club de Bàsquet Lloret, pels seus cinquanta anys. Altres premiats han estat, en diferents disciplines: Miquel Molina, Ona Blasco, Ariadna Garrasino, Miquel Juanola, Tània Pardo, Marc Dailos, Xènia Sirés, Clàudia Terradas, José León, Àlex Barón, Ale Albanesi i Raúl Rico. L'Ajuntament també ha distingit Angelina Bonilla i Emeterio Villoldo com a usuaris més veterans dels cursos esportius senyors.

Blanes: la revista de l'Arxiu | Ha sortit el número 22 de la revista *Blanda*, de l'Arxiu Municipal de Blanes. Té cent trenta pàgines. Reprodueix en portada un quadre de Lluïsa Vidal, pintora a la qual Consol Oltra dedica un interessant article i de la qual també es parla en un altre treball, aquesta vegada d'Aitor Roger, dedicat a les *feminals*, és a dir, a dones pioneres com Carme Karr, Dolors Monserdà i Carme de Burgos. El mateix Aitor Roger signa, també, una història del Concurs Internacional de Focs d'Artifici de la Costa Brava, a Blanes, en el seu cinquantenari. Sebastià Rusalleda escriu «El bateig de la Costa Brava» i, amb nous materials, rebla el clau a favor de la tribuna del convent de Blanes com a lloc des d'on Agulló va donar a aquesta costa el nom que l'ha fet famosa. Maria Àngels Sagraera fa una semblança de

>> Portada del número 22 de la revista Blanda.

Quimet Illas, *en Falet*, un destacat blanenc de cent deu anys. «Joaquim Ruyra i Oms, propietari rural» es deu a la ploma del desaparegut veterinarí Josep Turon. Pep Vila parla d'«El dinar de morts servit per Joan Bta. Jalabert, adroguer blanenc (1710)»; Emília Augué explica les seves vivències com a «La modista dels vestits de paper» al Club Sant Jordi, i completen el número les «Notícies de l'Arxiu» i una bibliografia blanenca.

Sils: deu anys de l'escola Els Estanys

| A finals de 2009, l'escola silenca Jacint Verdaguier ja estava desbordada en alguns cursos i era necessari obrir un nou centre per acollir l'alumnat. Va ser el motiu per projectar la nova escola, que va rebre, aleshores, el nom d'Els Estanys i que ara ja fa deu anys que funciona. La directora del centre, Carme Dilmé, que es fa ressò de l'efemèride a la revista local *Quadern de Sils*, diu: «Al llarg d'aquests anys, l'escola s'ha anat fent gran en molts sentits: en nombre d'alumnes i mestres, en espais, en barracons, en l'excel·lència del nostre projecte escolar... i ha esdevingut un centre consolidat a la població de Sils».

LA CERDANYA

Text i foto > SANDRA ADAM

Quaranta anys del Calendari Cerdà

| L'any 1980 es va publicar el primer Calendari Cerdà. Joan Pous i Martí Juncà van ser els caps visibles d'un projecte sorgit entre activistes culturals cerdans que van trobar en el calendari la millor manera d'entrar a les cases tot reivindicant la cultura cerdana. Al llarg dels anys el calendari ha recollit festes, expressions pròpies del parlar, patrimoni, costums, oficis i eines de Cerdanya i del Capcir.

Malgrat que el seu format s'inspira en un calendari del Rosselló, amb els anys ha anat agafant un estil inconfusible. En les edicions del Calendari Cerdà hi han treballat voluntàriament pintors, dibuixants, escriptors, historiadors i especialistes, i s'hi han tractat tota mena de temes: des dels goigs fins als ocells, passant per les herbes remeieres, els costums o els mamífers. Per celebrar l'efemèride, el conjunt de calendaris s'ha exposat a l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya: des del primer,

dedicat a Talló, fins al darrer, sobre la cuina cerdana. És una bona ocasió per recordar els calendaris que hem vist a casa des del 1980.

Cinquena edició de les xerrades «Explica'm una història»

| Un any més, durant el mes de febrer, el Grup de Recerca de Cerdanya, l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya i el Consell Comarcal de la Cerdanya van organitzar el cinquè cicle de xerrades «Explica'm una història», en el qual, com en les edicions anteriors, es van abordar diversos temes relacionats amb la vall cerdana.

L'interès creixent per la història de Cerdanya es va confirmar amb la gran afluència de públic a cada xerrada. El cartell d'aquesta edició hi va tenir molt a veure. Va encetar el cicle l'arqueòloga Sara Aliaga, amb una xerrada sobre els pobles abandonats de Cerdanya. Va mostrar indicis, documents i proves d'una llarga llista de nuclis avui desapareguts. La va seguir el doctor en història antiga Oriol Olesti, que va dedicar la xerrada a les troballes arqueològiques de materials cartaginesos a la vall del Segre, que apunten que Anníbal va creuar els Pirineus per Cerdanya. Per acabar, el geògraf Carlos Guàrdia va voler conscienciar sobre la importància dels camins municipals partint de la xarxa històrica de camins de Puigcerdà. Enguany el cicle s'ha consolidat i ha agafat empena per a les pròximes edicions.

>> Carlos Guàrdia durant la xerrada «La xarxa històrica de camins de Puigcerdà».

EL RIPOLLÈS

Text i foto > EUSEBI PUIGDEMUNT

Centenari del CF Ripoll

| Començant per la capital comarcal, Ripoll, cal destacar en primer lloc la commemoració al llarg de tot aquest 2020 del centenari de la fundació del Club de Futbol Ripoll, equip que es va fundar